

15 декември 2008 г.

12:00 ч.

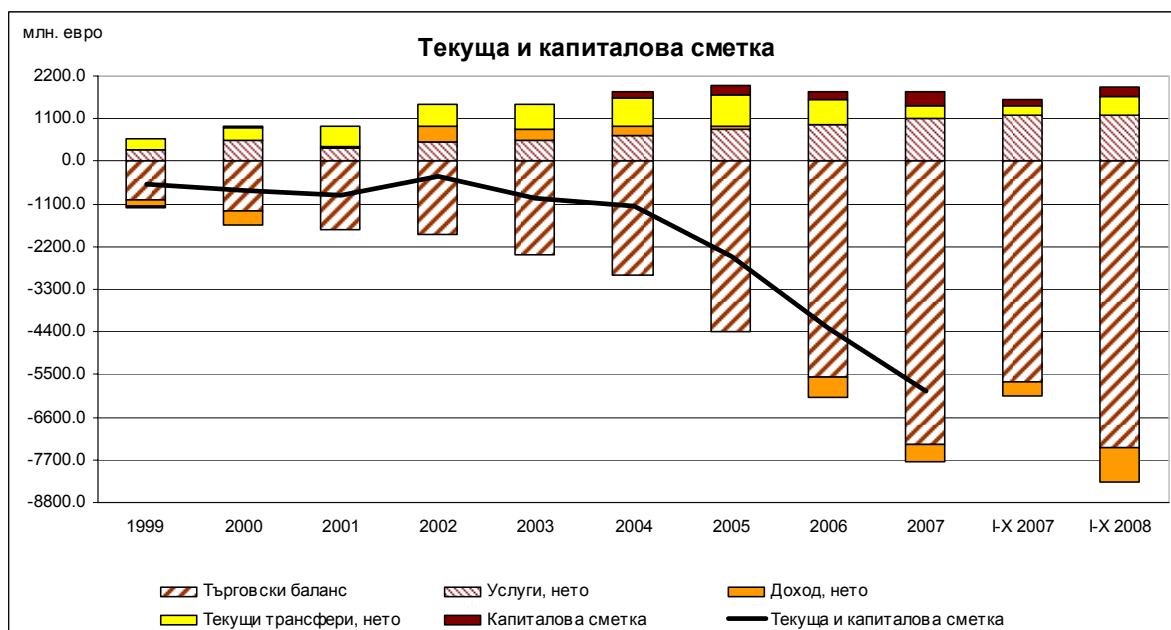
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – октомври 2008 г.

За януари – октомври 2008 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 6347.2 млн. евро (18.7% от БВП²), при дефицит от 4448.7 млн. евро (15.4% от БВП) за същия период на 2007 г.

За октомври 2008 г. **текущата сметка** е отрицателна, в размер на 1064.2 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 710 млн. евро за същия месец на 2007 г. За януари – октомври 2008 г. текущата сметка има дефицит в размер на 6588.8 млн. евро (19.4% от БВП), при дефицит от 4610.3 млн. евро (16% от БВП) за същия период на 2007 г. Основни фактори за увеличението на дефицита по текущата сметка са нарасналите дефицити по търговското салдо (с 1711.5 млн. евро) и по статия *Доход* (с 512.7 млн. евро).

Търговското салдо³ за януари – октомври 2008 г. е отрицателно, в размер на 7400.4 млн. евро (21.8% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 5688.8 млн. евро (19.7% от БВП) за същия период на 2007 г. За увеличението на търговския дефицит допринася и увеличението на цените на суровия петрол и природен газ.

Износът (FOB) възлиза на 13 241.3 млн. евро, при 11 134.5 млн. евро за същия период на 2007 г., като нараства с 18.9% на годишна база, при 11.5% за същия период на миналата година. **Вносът (FOB)** е 20 641.7 млн. евро, при 16 823.3 млн. евро за януари – октомври 2007 г., като нараства с 22.7% на годишна база при 18.4% за същия период на миналата година.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1177.2 млн. евро (3.5% от БВП), при положително салдо в размер на 1194.6 млн. евро (4.1% от БВП) за същия период на 2007 г.

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2007 г. и 2008 г. Данните за април – септември 2008 г. са ревизиранни. С отчета за ноември 2008 г. ще бъдат представени ревизии на данните за октомври 2008 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2007 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 28 898 млн. евро и оценка за 2008 г. – 34 022 млн. евро.

³ Данните за вноса и износа е необходимо да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно поради проблемите с техния обхват и качеството след въвеждането от 1 януари 2007 г. на системата „Интрастат“.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 874.3 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 361.6 млн. евро за същия период на 2007 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 508.7 млн. евро (1.5% от БВП) при 245.5 млн. евро (0.8% от БВП) за същия период на 2007 г.

Капиталовата сметка е положителна, в размер на 241.6 млн. евро, при 161.5 млн. евро за същия период на 2007 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 9946.5 млн. евро, при положителна сметка в размер на 8880.9 млн. евро за същия период на 2007 г.

Преките инвестиции в чужбина са 431.5 млн. евро, при 146.7 млн. евро за същия период на 2007 г.⁴ **Преките чуждестранни инвестиции в страната**⁵ са 4867.8 млн. евро (14.3% от БВП), при 5364.2 млн. евро (18.6% от БВП) за същия период на 2007 г. За периода януари – октомври 2007 г. преките инвестиции покриват 116.4% от дефицита по текущата сметка, като покритието се запазва високо и за отчетния период на 2008 г. – 73.9%.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват със 134.3 млн. евро, а за същия период на 2007 г. те намаляват с 80.8 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 266.9 млн. евро. За януари – октомври 2007 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 346.7 млн. евро.

Други инвестиции – активи намаляват с 300.9 млн. евро, при намаление в размер на 282.4 млн. евро за същия период на 2007 г. **Други инвестиции – пасиви** нарастват с 5714.2 млн. евро, при увеличение от 3666.7 млн. евро за януари – октомври 2007 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 1413.7 млн. евро. За същия период на 2007 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1356.8 млн. евро.

Общият баланс е положителен, в размер на 2185.6 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 3075.4 млн. евро за същия период на 2007 г.

В края на октомври 2008 г. **резервните активи на БНБ** (без измененията, дължащи се на курсови разлики) нарастват с 2185.6 млн. евро в сравнение с декември 2007 г.

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnb.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

⁴ Разликата в размера на инвестициите за двата периода се дължи основно на извършена инвестиция в чужбина през март 2008 г. от дъщерно дружество в България на голяма мултинационална компания.

⁵ Предварителните данни за 2007 г. и 2008 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2008 г. и с тримесечните данни на НСИ.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Октомври.07	Октомври.08	към 31.X.2007	към 31.X.2008	към 31.X.2007	към 31.X.2008
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-686.8	-1058.8	-4448.7	-6347.2	-5796.0	-7845.6
А. Текуща сметка¹	-710.0	-1064.2	-4610.3	-6588.8	-6009.8	-8281.9
Стоки: кредит (f.o.b.)	1304.9	1276.9	11134.5	13241.3	13159.9	15618.6
Стоки: дебит (f.o.b.)	-2014.7	-2225.7	-16823.3	-20641.7	-20192.2	-24633.0
Търговски баланс ²	-709.8	-948.7	-5688.8	-7400.4	-7032.3	-9014.3
Услуги: кредит	276.2	324.9	4089.6	4668.8	4611.8	5204.3
Транспорт ³	96.9	111.2	1207.6	1373.2	1377.4	1549.9
Пътувания ⁴	103.6	107.2	2096.8	2346.9	2272.2	2537.1
Други услуги	75.7	106.4	785.2	948.7	962.3	1117.3
Услуги: дебит	-311.9	-369.4	-2895.0	-3491.6	-3432.9	-4106.7
Транспорт ³	-107.5	-128.8	-972.1	-1234.1	-1141.0	-1448.3
Пътувания ⁴	-117.6	-142.9	-1111.1	-1379.2	-1285.2	-1600.2
Други услуги	-86.8	-97.7	-811.8	-878.3	-1006.7	-1058.2
Услуги, нето	-35.7	-44.5	1194.6	1177.2	1178.9	1097.6
Стоки и нефакторни услуги, нето	-745.5	-993.3	-4494.2	-6223.2	-5853.4	-7916.7
Доход: кредит	140.1	164.2	1262.6	1451.1	1485.7	1720.2
Компенсации на наетите ⁵	113.7	138.2	1017.2	1185.5	1195.6	1397.7
Инвестиционен доход	26.4	25.9	245.4	265.5	290.2	322.5
Доход: дебит	-123.8	-202.4	-1624.2	-2325.3	-1996.9	-2684.1
Компенсации на наетите	-3.1	-2.0	-34.7	-21.2	-39.6	-26.0
Инвестиционен доход	-120.7	-200.4	-1589.5	-2304.2	-1957.3	-2658.2
Доход, нето	16.4	-38.3	-361.6	-874.3	-511.1	-964.0
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-729.1	-1031.5	-4855.8	-7097.4	-6364.5	-8880.7
Текущи трансфери, нето	19.1	-32.7	245.5	508.7	354.7	598.8
Текущи трансфери, кредит ⁶	88.2	69.1	704.2	1129.2	844.9	1333.5
Текущи трансфери, дебит	-69.1	-101.7	-458.7	-620.5	-490.2	-734.7
Б. Капиталова сметка^{1,7}	23.2	5.4	161.5	241.6	213.8	436.3
Капиталови трансфери, нето ⁶	23.2	5.4	161.5	241.6	213.8	436.3
Текуща и капиталова сметка	-686.8	-1058.8	-4448.7	-6347.2	-5796.0	-7845.6
В. Финансова сметка^{1,7}	965.9	471.5	8880.9	9946.5	10204.6	11692.9
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	642.4	236.3	5210.2	4436.3	6271.5	5535.4
Преки инвестиции в чужбина	-6.6	-9.0	-146.7	-431.5	-215.2	-485.1
Преки инвестиции в България ⁹	649.0	245.4	5364.2	4867.8	6494.1	6020.6
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	-7.4	0.0	-7.4	0.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-16.9	136.6	80.8	-134.3	-24.0	-282.3
Портфейлни инвестиции-пасиви	-58.3	-24.3	-346.7	-266.9	-224.8	-309.3
Финансови деривати, нето	31.2	-18.4	-12.4	-103.7	-46.6	-152.4
Други инвестиции-активи	-80.4	-231.2	282.4	300.9	-57.8	-399.8
Търговски кредити, нето ¹¹	9.3	0.0	-152.4	-222.2	-130.0	-204.1
Заеми	-36.9	-10.3	-115.9	-196.2	-160.5	-261.4
Валута и депозити ¹²	-50.2	-213.6	640.8	494.8	318.3	-146.6
Други активи	-2.6	-7.3	-90.2	224.6	-85.5	212.2
Други инвестиции-пасиви	447.9	372.5	3666.7	5714.2	4286.3	7301.3
Търговски кредити, нето ¹³	36.4	0.0	185.6	196.5	221.0	268.7
Заеми ¹⁴	286.4	159.6	2486.8	3260.2	2957.4	3711.5
Депозити на нерезиденти	136.3	227.6	993.1	2248.2	1120.7	3283.6
Други пасиви	-11.1	-14.7	1.2	9.3	-12.9	37.4
Общо за групи А, Б и В	279.1	-587.3	4432.2	3599.3	4408.6	3847.3
Г. Грешки и пропуски	-190.1	52.9	-1356.8	-1413.7	-1046.6	-1573.4
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	89.0	-534.4	3075.4	2185.6	3362.0	2273.9
Д. Резерви и друго финансиране	-89.0	534.4	-3075.4	-2185.6	-3362.0	-2273.9
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-89.0	534.4	-2820.1	-2185.6	-3086.7	-2273.9
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	-255.3	0.0	-275.3	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-то издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за април - септември 2008 г. са ревизирани.

С отчета за ноември 2008 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за октомври 2008 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2008 г. предварителни данни на НСИ към 8 декември 2008 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2008 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерството на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др.

Данните за 2007 г. и 2008 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

12/ За Други сектори данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2007 г. и януари - юни 2008 г.

За юли - октомври 2008 г. данните подлежат на ревизии.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-)

показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.